

AD SPECTATORES

Wrocławski Teatr Ad Spectatores działa już ponad dekadę. W październiku 2012 roku obchodził swoje kolejne urodziny. Nieraz już zaskakiwał widzów nie tylko formą spektakli, ale także poruszaną w nich tematyką. W swoim repertuarze ma spektakl lalkowy, mimo że na co dzień powstają tu przedstawienia typowo dramatyczne. Skąd się tu wziął monodram Agaty Kucińskiej *Żywy świętych osiedlowych*, który odnosi sukcesy zarówno w kraju jak i za granicą?

Maciej Masztalski (szef Ad Spectatores): „Teatr nie powinien być ograniczony tylko do jednej formy. Nie powinno też być podziału na teatr lalkowy i dramatyczny. Najciekawsza w teatrze jest różnorodność. Agata Kucińska nad *Żywojami świętych osiedlowych* pracowała w swoim spokojnym trybie. Byłbym niemądry, gdybym lekceżył tę jej wielką pasję. Zobaczyłem *Żywy...* i nie miałem żadnych wątpliwości, by znalazły się one w repertuarze Ad Spectatores. Zgłosiłem ten spektakl do Ogólnopolskiego Konkursu na Wystawienie Polskiej Sztuki Współczesnej, bo przeczuwałem jego sukces. Agata otrzymała wtedy (rok 2011) nagrodę za reżyserię, adaptację tekstu, scenografię i wykonanie. Najważniejsze jest dla mnie, by Ad Spectatores nie był rozpoznawalny przez twarze, bo gdy zabraknie takiego frontmana, powstaje

Żywy świętych osiedlowych

©Arch.

problem. Dla mnie istotny jest zespół, w skład którego wchodzi różni ludzie. Wnoszą oni razem ze swoją osobowością i talentem wiele bogactw. Cieszy mnie, gdy w Ad Spectatores powstają nie moje spektakle. Gdy pojawia się taka Agata, która stwarza na scenie inny świat. Dzięki takim przedstawieniom dowiaduję się czegoś ciekawego o rzeczywistości – czegoś, czego wcześniej nie wiedziałem”.

DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE ŁOMŻYŃSKIEJ SCENY

Łomżyński Teatr Lalek powstał w 1987 roku za sprawą Henryka Gały. Scena lalkowa rozpoczęła pracę w skromnych warunkach z niewielką dotacją budżetową i nielicznym zespołem pracowniczym. Pierwsza premiera – *Bajki pana Brzechwy* w reżyserii Tomasza Brzezińskiego odbyła się 22 grudnia 1987 roku.

W 1991 roku po odejściu z teatru Henryka Gały nowym dyrektorem łomżyńskiej sceny został Zbigniew Głowacki, który postanowił kontynuować program swojego poprzednika. Głowacki myślał również o pozyskaniu widzów dorosłych. Służyć temu miała inscenizacja opowiadań Guillaume'a Apollinaire'a *Poeta zamordowany* (1992), która do dziś jest uważana za jeden z najważniejszych spektakli łomżyńskiej sceny.

Od 1994 roku dyrektorem naczelnym i artystycznym jest Jarosław Antoniuk, który za główny cel przyjął wybudowanie w Łomży budynku teatralnego. Dalszym etapem było stworzenie teatru odpowiedzialnego za kulturę i świadomość te-

Kartoteka ©P. Karwowski.

atralną w tym kresowym, historycznym mieście – by był to teatr rozpoznawalny w kraju i za granicą, obecny pośród innych, wyrabiający swój własny, znamienity i autentyczny charakter artystyczny, z nowoczesnym repertuarem.

Dzieje łomżyńskiego Teatru Lalek ściśle wiążą się z organizowanym przez niego Międzynarodowym Festiwalem Teatralnym Walizka, który na trwale zapisał się w kalendarzu ważnych imprez teatralnych. Festiwal tworzy swoistą partnerską sytuację, stanowiącą sens międzynarodowej współpracy.

Jednak teatr nie żyje tylko przeszłością, a jubileusz skłania do refleksji na temat przyszłości. Jarosław Antoniuk, dyrektor teatru, niezmiennie spogląda w nią z pasją:

„Liczę, że będzie to okres nie tylko wytężonej pracy artystycznej, ale czas realizacji interesujących projektów kulturalnych, rozwoju zespołu i jego identyfikacji z organizmem teatru, a teatr ważnym miejscem, do którego warto przyjść na dłużej”.

URODZINY TEATRU FIGUR KRAKÓW

Teatr Figur Kraków powstał w 2007 roku jako niezależny zespół aktorów, plastyków, pedagogów i animatorów kultury zainteresowanych współczesnym teatrem formy. W ciągu pięciu lat swojej działalności przygotował 11 premier, wziął udział w ponad 30 festiwalach teatralnych, w tym tak prestiżowych jak Międzynarodowy Festiwal Sztuki Lalkarskiej w Bielsku-Białej, Międzynarodowy Festiwal Sztuk Współczesnych dla Dzieci i Młodzieży KON-TEKSTY w Poznaniu czy Boska Komedia w Krakowie.

W roku jubileuszu Teatr Figur Kraków odwiedził ze swoimi spektaklami m.in. Chiny gdzie podczas odbywającego

się Kongresu i Światowego Festiwalu Lalkarskiego UNIMA 2012 otrzymał Nagrodę za kreatywność za spektakl *Zbrodnia i kara wg Heinricha Hoffmana* (reż. Filip Budweil). Teatr gościł także w USA oraz licznych krajach Europy (Niemcy, Włochy, Czechy, Słowenia i Rosja).

W dniach 1-2 grudnia 2012 w Małopolskim Ogrodzie Sztuki w Krakowie odbyły się obchody 5-lecia teatru. W programie znalazły się spektakle, instalacje, warsztaty z technik cieniowych dla dzieci i dorosłych.

Specjalnie na jubileusz przygotowano salę cieniowych efektów specjalnych, a w teatralnym laboratorium można było zobaczyć cienie 3D, kolaże świetlne oraz interaktywne machinarium cieniowe.

FESTIWALE • NAGRODY

SPOTKANIA Toruń

XIX Międzynarodowy Festiwal Teatrów Lalkowych Spotkania odbywał się w Toruniu w dniach 13-19 września. Jury profesjonalne w składzie: Hanna Bałtyn, Anita Nowak, Janusz R. Kowalczyk, Wiesław Kowalski, Tomasz Mościcki przyznało następujące nagrody:

- Grand Prix dla włoskiego zespołu TAM Teatromusica za przedstawienie *Picablo* oraz *Niebieska dusza – Anima Blu*,
- Nagrodę aktorską za najlepszą rolę męską Marcinowi Bikowskiemu za liczne role w przedstawieniu *Sprawa Dantona. Samowiywiad* Teatru Malabar Hotel,
- Nagrodę aktorską za najlepszą rolę kobiecą dla Mo Bunte za monodram *Ptak Znajda* Teatru Kranewit,
- Nagrodę za muzykę w przedstawieniu *Niebieska dusza – Anima Blu* TAM Teatromusica dla Enzo Carpentieri, Michele Sambin i Kole Laca,
- Nagrodę za scenografię do widowiska *Jaś i Małgosia* Teatru im. H. Ch. Andersena z Lublina dla Pavla Hubički,

- Nagrodę za reżyserię dla Olega Zhiugzhdy za przedstawienie *Dama Pikowa* Grodzieńskiego Regionalnego Teatru Lalek z Białorusi.

Wyróżniono przedstawienia:

- *Mikrokosmos* Wrocławskiego Teatru Pantomimy,
- *Nicość lub milczenie Becketta* Teatro de Marionetas do Porto (Portugalia),
- *Domy Klaunów* Merlin Puppet Theatre (Grecja).
- Jury dziecięce przyznało Nagrodę Marszałka Województwa Kujawsko-Pomorskiego Teatrowi Guliwer z Warszawy za spektakl *O rybaku i złotej rybce*, a Sekcja Teatrów Lalkowych ZASP-u przyznała nagrodę aktorską im. Jana Wilkowskiego w dziedzinie animacji lalkowej Mo Bunte – aktorze Kranewit Theater.

KORCZAK Warszawa

W Warszawie w dniach 6-13 października odbywał się XVI Międzynarodowy Festiwal Teatrów dla Dzieci i Młodzieży Korczak 2012. Jury w składzie: Eva Carska, Hanna Bałtyn i Marek b. Chodaczyński wyróżniło:

- Roberta Jarosza i zespół aktorski Opolskiego Teatru Lalki i Aktora za spektakl *Wnyk*,
 - Anetę Harasimczuk i Grzegorza Felusia za role w spektaklu *Tajemnicze dziecko* Teatru Lalka.
- Ponadto Jury przyznało nagrody:

FESTIWALE • NAGRODY

- *Kota w worku* dla LALE. Teatr z Wrocławia za spektakl *Podłogowo*,
- *Złocisty* dla spektaklu *Mikrokosmos. Kompozycje* powstałego w wyniku współpracy Białostockiego Teatru Lalek i Podlaskiego Stowarzyszenia Tańca.
Jury dziecięce przyznało nagrodę Ziarenko spektaklowi *Tajemnicze dziecko* (Teatr Lalka z Warszawy).

ANIMA Olsztyn

Po obejrzeniu wszystkich spektakli odbywającego się w dniach 11-16 listopada XVI Olsztyńskiego Tygodnia Teatrów Lalkowych Anima jury dziecięce uznało za najlepszy spektakl *Jest królik na księżycu* Białostockiego Teatru Lalek. Teatr otrzymał honorową Nagrodę Anima za przeniesienie do świata magii i snów, innowacyjny pomysł oraz aktywną relację z widzami.

LALKA TEŻ CZŁOWIEK Warszawa

W dniach 14-20 listopada odbyła się 6. edycja Międzynarodowego Festiwalu Teatru Lalek dla Dorosłych i Animacji Filmowych Lalka Też Człowiek. Jury w składzie: Krystyna Żuchowska, Annette Dabs, Dawid Burman, Marek Waszkiel i Bartek Miernik postanowiło nie przyznać głównej nagrody.

Dwie równorzędne drugie nagrody za wyrażenie lalką teatru otrzymują:

- Zahra Khyali Sabri za reżyserię i scenografię spektaklu *Ziemia i wszechświat* (Yas-e-Tamam Theatre, Iran),
- Marcin Bartnikowski i Marcin Bikowski za kreatywność w spektaklu *Głośniej!* Teatru Malabar Hotel i Figurentheater Wilde & Vogel.
- Nagrodę aktorską wręczono Rafałowi Hajdukiewiczowi za rolę Don Juana w spektaklu *DON JUAN, czyli.....* Teatru Pleciuga.

Głośniej!

© B. Warzecha

- Nagrodę publiczności otrzymała Nicola Unger za spektakl *Upiorna opowieść*.
- Dyplom Honorowy Polskiego Ośrodka Lalkarskiego POLUNIMA trafił do Zespołu Scarlattine Teatro za innowacyjną technikę animacji powiewem w spektaklu *24583 Trochę Przeróżające Cudeńka*.
- Nagroda Cudnej Chwili za Najpiękniejszy moment animacji powędrowała do Marcina Bikowskiego z Malabar Hotel za „wjazd windy w spektaklu *Głośniej!*”.
- Nagrodę Studentów Stowa za pointę otrzymał Divano Occidentale Orientale za śmiałą próbę teatru eksperymentalnego w obrębie teatru lalek w spektaklu *Panienska w Kostaryce*.

KSIĄŻKA ROKU 2012

6 grudnia odbyło się uroczyste wręczenie nagród i wyróżnień w konkursie Książka Roku 2012. Medal Polskiej Sekcji Stowarzyszenia Książki dla Młodych – IBBY za całokształt twórczości w dziedzinie literatury otrzymała Liliana Bardijewska – autorka wielu sztuk teatralnych, słuchowisk oraz powieści dla najmłodszych.

NAGRODY

Doroczne nagrody i wyróżnienia dla twórców teatru dla dzieci i młodzieży za rok 2011, Polski Ośrodek Międzynarodowego Stowarzyszenia Teatrów dla Dzieci i Młodzieży ASSITEJ przyznał następującym twórcom i teatrom:

- Nagrodę im. Jana Dormana za rok 2011 dla twórcy polskiego otrzymał Robert Łuczak za wybitną wartość artystyczną muzyki, towarzyszącej licznym spektaklom dla dzieci i młodzieży.
- Honorową Nagrodę im. Jana Dormana za rok 2011 dla twórcy zagranicznego przyznano Michaelowi Sambin z TAM Teatromusica z Padwy.
Nagrodę dla krytyka teatru dla dzieci i młodzieży za rok 2011 otrzymała Halina Waszkiel.

ATESTY 2011 – Świadczenia Wysokiej Jakości i Poziomu Artystycznego przyznano następującym przedstawieniom:

- *Dokąd pędzisz koniku* – reż. Grzegorz Kwieciński, Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska, Kraków.
- *Na Arce o ósmej* – reż. Marián Pecko, Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn.
- *Czerwony Kapturek* – reż. Janusz Ryl-Krystianowski, Teatr Animacji, Poznań.
- *Czarnoksiężnik z Krainy Oz* – reż. Petr Nosálek, Teatr Lalek Banialuka, Bielsko-Biała.

Nagrody są przyznawane przez Zarząd i Kapitułę Atestów przy PO ASSITEJ. Uroczyste wręczenie nagród i atestów odbyło się 13 października w Teatrze Powszechnym w Warszawie podczas zakończenia XVI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci i Młodzieży Korczak 2012.

P R E M I E R Y • P R E M I E R Y

wrzesień

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

W brzuchu Wilka – Robert Jarosz.
Reż. Dariusz Wiktorowicz, scen. Pavel Hubička,
muz. Mateusz Wiktorowicz,
ruch sceniczny Tomasz Dajewski.
Prapremiera 21 września

Stowarzyszenie Artystyczne Kolegtyw, Białystok:

On Air – instalacja teatralna inspirowana dramatem
Ajschylosa Agamemnon.
Reż. Robert Drobnich, dramaturgia Tomasz Damulewicz,
muz. Piotr Kurek, koncepcja wideo Emilia Łapko, Krzysztof
Kiziewicz, multimedia / montaż wideo Krzysztof Kiziewicz.
Premiera 23 września

Teatr Lalek Banialuka, Bielsko-Biała:

Ballady i romanse – Adam Mickiewicz.
Reż. Paweł Aigner, scen. Zofia de Ines, muz. Piotr Klimek.
Premiera 21 września

Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:

Na Arce o ósmej – Ulrich Hub.
Przekład Lila Mrowińska-Lissewska, reż. Petr Nosálek,
scen. Pavel Hubička, muz. Krzysztof Dzierma, animacje
Agata Kurzak.
Premiera 13 września

Teatr Lalki, Maski i Aktora Groteska, Kraków:

Romanca – Jacek Chmielnik.
Reż. Adolf Weltschek, scen. Małgorzata Zwolińska.
Premiera 23 września

Teatr im. H.Ch. Andersena, Lublin:

Tymoteusz i psiuńcio – Jan Wilkowski.
Reż. Arkadiusz Klucznik, scen. Eva Farkašová,
muz. Marcin Partyka, choreogr. Urszula Pietrzak.
Premiera 15 września

Teatr Lalki i Aktora, Łomża:

Kartoteka – Tadeusz Różewicz.
Reż. Andrzej Rozhin, scen. Jarosław Perszko,
muz. Robert Kanaan.
Premiera 22 września

Teatr Lalek Arlekin, Łódź:

Szkoła na opak – wg A. Fredry, J. Brzechwy,
J. Ficowskiego, I. Krasickiego.
Reż. i scen. Sabina Waclawczyk, muz. Tomasz Walczak,
Adrian Chmielecki, Mateusz Król.
Premiera 23 września

Opolski Teatr Lalki i Aktora, Opole:

Ropuszny dwór – wg Kennetha Grahame'a.
Adaptacja Igor Sawin, piosenki Maciej Wojtyszko, reż. Petr
Nosálek, scen. Pavel Hubička, muz. Bartłomiej Orłowski,
choreogr. Jacek Gębura.
Premiera 2 września

Opowieści o piesku i kotce – Josef Čapek.

Adaptacja Emilia Hoffmanová, przekład Agata Rogozińska,
reż. Marián Pecko, scen. Eva Farkašová, muz. Robert
Mankovecký.
Premiera 8 września

Nusia i wilki – Pija Lindenbaum.

Przekład Katarzyna Skalska, scenariusz i reż. Robert
Jarosz, scen. Marika Wojciechowska, muz. Wojciech
Morawski.
Prapremiera 29 września

Teatr Lalek Rabcio, Rabka:

Szelmostwa Lisa Witalisa – Jan Brzechwa.
Adaptacja i reż. Jacek Bała, scen. Joanna Braun,
muz. Krzysztof Maciejowski, choreogr. Katarzyna Zielonka.
Premiera 29 września

Teatr Maska, Rzeszów:

Sklep z zabawkami – Alexandru Popescu.
Przekład Danuta Bienkowska, reż. Robert Drobnich,
scen. Anna Chadaj, muz. Piotr Kurek.
Premiera 23 września

Państwowy Teatr Lalki Tęcza, Słupsk:

Tygrys Pietrek – Hanna Januszewska.
Inscenizacja i reż. Alina Skiepmo-Gielniewska, scen. Halina
Zalewska-Słobodzianek, muz. Marcin Mirowski.
Premiera 29 września

Teatr Lalek Pleciuga, Szczecin:

A Ku Ku! – Maria Jamińska.
Reż. i scen. Maria Jamińska, muz. Jacek Wierzchowski.
Premiera 22 września

Teatr Lalki i Aktora, Wałbrzych:

Le Filo Fable – na motywach
bajek filozoficznych z różnych
stron świata.
Scenariusz i reż. Joanna
Gerigk, scen. Jan Polívka,
konsultacje muzyczne
Jarosław Szczepny.
Premiera 29 września

Le Filo Fable © K. Kotowicz

P R E M I E R Y • P R E M I E R Y

październik

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

Rozalinda – Krystyna Jakóbczyk wg Neila Gaimana.
Reż. Krystyna Jakóbczyk, scen. Pavel Hubička,
muz. Piotr Salaber, choreogr. Henryk Konwiński,
teksty piosenek Bogumiła Pasionek-Szachnowska.
Premiera 20 października

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Kordian. Reinterpretacja – wg Juliusza Słowackiego.
Scenariusz i reż. Agnieszka Baranowska,
scen., kostiumy, lalki Kamila Grzybowska-Sosnowska,
muz. Miłosz Bembinow.
Premiera 15 października

Teatr Lalki i Aktora Kubuś, Kielce:

Psoty Wróbelka – wg Hanny Łochockiej.
Adaptacja i reż. Laura Słabińska, scen. zespół,
muz. Tomasz Kiniorski.
Premiera 13 października

Olsztyński Teatr Lalek, Olsztyn:

Śpiąca Królowa – Katana Aulitsová wg Braci Grimm.
Przekład Marta Guśniowska, reż. Petr Nosálek, scen. Eva
Farkašová, muz. Pavel Helebrand, teksty piosenek Marta
Guśniowska.
Premiera 27 października

Teatr Animacji, Poznań:

Calineczka – Artur Romański.
Reż. Artur Romański, muz. Michał Łaszewicz,
scen. Paulina Czernek, choreogr. Władysław Janicki.
Premiera 28 października

Teatr Baj, Warszawa:

Pastorałka – Paweł Pawlik.
Reż. Honorata Mierzejewska-Mikosza,
scen. Marika Wojciechowska, muz. Katarzyna Brochocka.
Premiera 6 października

listopad

Teatr Dzieci Zagłębia, Będzin:

Brzydkie kaczątko – H.Ch. Andersen.
Scenariusz i reż. Czesław Sieńko,
scen. Barbara Wójcik-Wiktorowicz,
muz. Michał Makulski,
choreogr. Małgorzata Fijałkowska-Studniak.
Premiera 24 listopada

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Pieśń o cieniu – Ula Kijak.
Reż. Ula Kijak, scen. Jan Polívka,
muz. Maria Rumińska,
choreogr. Anna Jankowska.
Premiera 10 listopada

Akademia Teatralna, Wydział Sztuki Lalkarskiej, Białystok:

Awantura w Chioggi – Carlo Goldoni.
Reż. Paweł Aigner, scen. Pavel Hubička,
muz. Piotr Klimek.
Premiera 30 listopada

Teatr Lalek Banialuka, Bielsko-Biała:

Bal u Króla Lula – Zbigniew Poprawski.
Reż. Jacek Malinowski, scen. Pavel Hubička,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 25 listopada

Miejski Teatr Miniatura, Gdańsk:

Tajemnica kina – wg Martina Widmarka i Heleny Willis.
Przekład Barbara Gawryluk,
adaptacja i reż. Ireneusz Maciejewski,
scen. Dariusz Panas, muz. Old Time Radio.
Premiera 8 listopada

Zdrojowy Teatr Animacji, Jelenia Góra:

Hagazussa II – taniec i lalka odkrywają na nowo legendy i mity.
Reż. i choreogr. Steffi Sembdner,
kostiumy Agathe MacQueen.
Koprodukcja Tanzcompany Görlitz i
Zdrojowego Teatru Animacji.
Premiera 3 listopada

Śląski Teatr Lalki i Aktora Ateneum, Katowice:

Trzy złote włosy – Milan Pavlik.
Przekład Renata Chudecka,
reż. i opracowanie muzyczne Karel Brožek,
scen. wg koncepcji Aloisa Tomka – Karel Brožek,
muz. Bohuslav Martinů.
Premiera 30 listopada

P R E M I E R Y • P R E M I E R Y

Teatr Maska, Rzeszów:

Mama da – na podstawie tekstów Etty Hillesuma,
Giorgio Agambena, Jorge Semprun,
Georga Trakla, św. Pawła.
Scenariusz, reż. i scen. Bogdan Renczyński,
muz. Camero Cat.
Premiera 5 listopada

Teatr Baj Pomorski, Toruń:

Przypadki Doktora Bonifacego Trąbki – Anna Rumianek.
Adaptacja i reż. Anna Katarzyna Chudek,
Mariusz Wojtowicz,
opracowanie plastyczne Dariusz Żejmo,
muz. Krzysztof Zaremba.
Premiera 10 listopada

Wrocławski Teatr Lalek, Wrocław:

Pacan – historia o miłości – Maria Wojtyszko.
Reż. Jakub Krofta, scen. Zoja Zupkova,
muz. Vratislav Sramek,
choreogr. Libusa Bachrata.
Prapremiera 24 listopada

Grudzień

Białostocki Teatr Lalek, Białystok:

Kraina Śpiochów – Marta Guśniowska.
Reż. Bernarda Bielenia,
scen. Martyna Štěpán-Dworakowska,
muz. Piotr Nazaruk.
Premiera 5 grudnia

Białostocki Teatr Lalek i Squad Form, Białystok:

*Niepodległość trójkątów czyli błaga komiczna
o zabarwieniu dramatycznym* – Stanisław Ignacy
Witkiewicz.
Pomysł i wykonanie Agnieszka Baranowska,
muz. Helena Matuszewska,
współpraca scenograficzna Kamila Grzybowska-
-Sosnowska, Mirosław Sosnowski.
Premiera 7 grudnia

Białostocki Teatr Lalek i Grupa Coincidentia, Białystok:

Stoń i Kwiat – wg Briana Patteny.
Scenariusz i reż. Robert Jarosz,
scen. Pavel Hubička, muz. Piotr K. Klimek.
Premiera 29 grudnia

Miejski Teatr Miniatura, Gdańsk:

Baltic. Pies na krze – wg Barbary Gawryluk.
Scenariusz i reż. Romuald Wicza-Pokojski,
scen. Mariusz Waras, muz. Michał Jacaszek.
Premiera 8 grudnia

Zdrojowy Teatr Animacji, Jelenia Góra:

Przygody Sindbada Żeglarza – Bolesław Leśmian.
Adaptacja, reż. i scen. Aleksander Maksymiak,
muz. Zbigniew Karnecki.
Premiera 2 grudnia

Teatr im. H.Ch. Andersena, Lublin:

Czerwony Kapturek – Jerzy Jan Połowski.
Reż. Jerzy Jan Połowski, scen. Monika Wojciechowska,
muz. Michał Kowalczyk.
Premiera 1 grudnia

Teatr Lalki i Aktora Pinokio, Łódź:

Balladyny i romanse – wg Ignacego Karpowicza.
Reż. Konrad Dworakowski, scen. Marika Wojciechowska,
muz. Piotr Klimek, projekcje Michał Zielony,
ruch sceniczny Jacek Owczarek.
Premiera 1 grudnia

Państwowy Teatr Lalki Tęcza, Słupsk:

Igraszki z bajką – Małgorzata Kamińska-Sobczyk.
Reż. Małgorzata Kamińska-Sobczyk, scen. Jan Zieliński,
muz. Jerzy Stachurski, choreogr. Lidia Bień.
Premiera 8 grudnia

Teatr Baj, Warszawa:

Emil z Lönnenbergi – Astrid Lindgren.
Adaptacja Johan Gille, przekład Anna Witkowska,
reż. Konrad Dworakowski, scen. Martyna Dworakowska,
muz. SzaZa – Paweł Szamburski, Patryk Zakrocki,
ruch sceniczny Jacek Owczarek,
animacje komputerowe Michał Zielony.
Premiera 8 grudnia

Teatr Guliwer, Warszawa:

Liliputy i Olbrzymy – Teatralne Imaginarium
– Marek Zákostelecký.
Reż. i scen. Marek Zákostelecký,
ilustracje muzyczne Tomasz Kowol,
plastyka ruchu: Maciej Owczarzak.
Premiera 1 grudnia

Tajemnica wigilijna – Zbigniew Lisowski.

Reż. Zbigniew Lisowski, scen. Andrzej Dworakowski,
muz. Krzysztof Dzierma,
teksty piosenek Wojciech Szlachowski.
Wznowienie 8 grudnia

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna – Filia we Wrocławiu

Dzikie tabędzie – na motywach baśni H. Ch. Andersena.
Scenariusz i reż. Jerzy Bielunas,
scen. i kostiumy Anna Chadaj, muz. Tomasz Łuc,
choreogr. Maciej Florek.
Premiera 8 grudnia

TEATRY ZA GRANICĄ

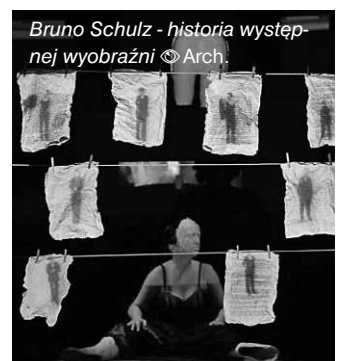
- 30 maja Teatr Arlekin z Łodzi przedstawił spektakl *Niewielki, niemały król* (reż. Bogdan Nauka) w St. Petersburgu (Rosja).
 - 16 czerwca spektakl Teatru Arlekin *O żabce co nie została królową* (reż. Waldemar Wolański) został zaprezentowany w Bristolu i Birmingham (Wielka Brytania). Prezentacje widowiska uzupełniły warsztaty dla polskich dzieci mieszkających w tych miastach.
 - W sierpniu Unia Teatr Niemożliwy gościła na Białorusi, prezentując polską animację dla dorosłych oraz własne spektakle: *Toporland...* (inscenizacja Wojciech Olejnik), *Drugi Pokój* (reż. Dorota Anna Dąbek) i *Opcje życia* (inscenizacja Marek b. Chodaczyński). Prezentacje odbywały się w Homlu, Połocku, Parszynie, Mohylewie, Bobrujsku i w Białymostku.
 - W dniach 9-13 września *Calineczka* (reż. Konrad Dworakowski) Teatru Lalki i Aktora w Wałbrzychu została zaprezentowana podczas 1. Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek w Podgoricy (Czarnogóra). Dwoje aktorów zdobyło nagrody: Bożena Oleszkiewicz i Seweryn Mrożkiewicz.
 - Jesienią Teatr Malabar Hotel z okazji 15-lecia Figurentheater Wilde & Vogel odwiedził ze spektaklami *Głośniej!* (reż. Michael Vogel) oraz *Sprawa Dantona. Samowyznanie* (reż. Magdalena Miklasz) Festiwal Szekspirowski w Lipsku (Niemcy).
 - Również jesienią w trasę po Niemczech udała się Grupa Coincidentia ze spektaklem *Krabat* (reż. Christiane Zanger).
 - Przedstawienie *O rybaku i złotej rybce* (reż. Jewgenij Ibragimov) warszawskiego Teatru Lalek Guliwer zostało zaprezentowane 15 września na scenie Teatru Lalkowego w Jekaterinburgu (Rosja) w ramach VI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalek Petruszka The Great.
 - Białostocki Teatr Lalek ze spektaklem *Czarne ptaki Białegostoku* (reż. Eric Bass) od 19 września do 1 października uczestniczył w 8. edycji Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Niezwykłych Puppets in the Green Mountains w Putney (USA).
 - 30 września Teatr Lalek Białaluka przedstawił na festiwalu Bábkarská Bystrica w Bańskiej Bystrzycy (Słowacja) spektakl *Calineczka* (reż. Witold Mazurkiewicz). W ramach festiwalu zorganizowana była również wystawa, na której prezentowano lalki wykonane przez Rafała Budni-
- ka oraz scenografie ze spektakli Białaluki autorstwa Ewy Farkašovej.
 - W Bańskiej Bystrzycy (Słowacja) na festiwalu Bábkarská Bystrica 3 października Grupa Coincidentia zaprezentowała spektakl *Turandot* (reż. Paweł Passini), za który zespół zdobył nagrodę im. Henryka Jurkowskiego – za twórcze działania w teatrze lalkowym dla dorosłych.
 - 6 października zespół Wałbrzyskiego Teatru Lalki i Aktora pojechał na 21. Dni Polskie do Wiednia (Austria) ze spektaklem *Ferdynand Wspaniały* (reż. Lucyna Sypniewska).
 - 10 października przedstawienie *O rybaku i złotej rybce* (reż. Jewgenij Ibragimov) warszawskiego Teatru Guliwer zostało zaprezentowane w ramach XI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci Banja Luka 2012 w Bośni i Hercegowinie.
 - W dniach 26-27 października spektakl Teatru Baj *Śpij* (reż. Alicja Morawska-Rubczak) pokazano pięciokrotnie podczas VI Międzynarodowego Festiwalu Teatrów dla Dzieci w Moskwie (Rosja).
 - 2 listopada odbyła się w Kolonii (Niemcy) premiera spektaklu *Robinson & Crusoe* (reżyseria i wykonanie: Andrzej Bocian & Achim Conrad) będącego koprodukcją warszawskiego Teatru Baj i movingtheatre.de z Kolonii.
 - Zespół Teatru Guliwer pojechał ze spektaklem *O rybaku i złotej rybce* (reż. Jewgenij Ibragimov) do Moskwy (Rosja), by zaprezentować go tam dwukrotnie 3 listopada w ramach Międzynarodowego Festiwalu Teatrów Lalkowych.
 - Teatr Lalki i Aktora Kubuś z Kielc w ramach Festiwalu Teatrów Lalek Złota Magnolia w Szanghaju (Chiny) zaprezentował 9 listopada spektakl *Baśnie cygańskie. Romane Paramisia* (reż. Irena Dragan).
 - Teatr Arlekin z Łodzi zaprezentował w dniach 10-13 listopada spektakl *Niewielki, niemały król* (reż. Bogdan Nauka) widzom w Londynie, Bristolu i Birmingham (Wielka Brytania).
 - W grudniu podczas Sharjah Water Festiwal w Zjednoczonych Emiratach Arabskich zaprezentowano spektakl Teatru Baj Pomorski *Miś i jajko* (reż. Zbigniew Lisowski).
 - W dniach 12-13 grudnia zespół Teatru Lalek z Łomży przedstawił w Domu Kultury Polskiej w Wilnie (Litwa) dwa swoje spektakle: *Szczęśliwy Książę* (reż. Jarosław Antoniuk) oraz *Szewc Kopytko i Kaczor Kwak* (reż. Stanisław Ochmański).

SCHULZ W TEATRZE

W 2012 roku przypada 120. rocznica urodzin autora *Sanatorium pod Klepsydrą* oraz 70. rocznica jego tragicznej śmierci w listopadzie 1942 roku. Z tej okazji listopad br. został ogłoszony Miesiącem Brunona Schulza. Uczczono w ten sposób wybitnego pisarza, malarza i rysownika.

W dniach 23-25 listopada Łódzki Teatr Pinokio, w ramach obchodów Miesiąca Brunona Schulza przygotował specjalne wydarzenie artystyczne – Weekend z Schulzem. W piątek widzowie mieli okazję obejrzeć spektakl *Bruno Schulz*

– *Historia występnej wyobraźni* w reżyserii Konrada Dworakowskiego. Muzykę na żywo wykonał zespół Publiczki. Ta 7-osobowa grupa muzyczna zagrała także w sobotę. W niedzielę natomiast odbył się koncert zespołu BRUNO SCHULZ.

ODESZLI OD NAS

Zbójnicka opowieść © Arch.

21 września w wieku 66 lat zmarła **Władysława Cader**, aktorka Teatru Lalek Białaluka w Bielsku-Białej, od 1965 do 2000 r. nieprzerwanie związana z bielską sceną lalkową. Należała do najbardziej znaczących osobowości teatralnych, a w ciągu 35 lat pracy w Białaluce stworzyła wiele znakomitych ról, perfekcyjnych pod względem animacji, niezwykle przemyślanych i wyrazistych. Zawsze była bardzo otwarta na twórcze poszukiwania, skora do podejmowania artystycznych wyzwań i przekraczania granic konwencjonalnego teatru. Świetnie sprawdzała się w repertuarze klasycznym i przedstawieniach realizowanych w technikach tradycyjnego teatru lalek, ale z łatwością akceptowała następujące w te-

atrze zmiany w sposobie gry i budowania ról. Te zawsze przyciągały uwagę publiczności i nieodmiennie działały na emocje. Skłonność aktorki do improwizacji, jej umiejętność nawiązywania kontaktu z widzami, słuchania ich i natychmiastowych replik okazywała się cechą niezmiernie ważną, zwłaszcza w kontaktach z młodą publicznością.

Władysława Cader otrzymała wiele nagród i wyróżnień, m.in. Złotą Maskę za wysoki poziom aktorstwa. W Teatrze Lalek Białaluka zagrała w ponad 70 przedstawieniach dla dzieci i dorosłych, z których wiele zapadło w pamięć widzów, by przywołać tylko *Samotność*, *Tygrysa Pietrka*, *Opowieść o chłopcu i wietrze* czy *Krawca Pana Niteczkę*. Po odejściu na emeryturę w 2000 r. nawiązała znaczącą dla jej dorobku twórczą współpracę z Teatrem Polskim w Bielsku-Białej, gdzie wystąpiła m.in. w przedstawieniach *Najstarsza profesja*, *Pokój Marvina*, *Iwona księżniczka Burgunda* (świetna rola Królowej!) i *Testamencie Teodora Sixta*.

PERSONALIA

W ostatnim czasie zaszły liczne zmiany w kierownictwie teatrów lalkowych.

- Białostockim Teatrem Lalek kieruje od nowego sezonu Jacek Malinowski – reżyser, do niedawna dyrektor artystyczny Teatru Maska w Rzeszowie.
- W gdańskim Teatrze Miniatura dyrekcję objął Romuald Wicza-Pokojski – reżyser, dramaturg, dyrektor programowy Biura Gdańsk 2016.
- Teatrem Lalki i Aktora Kubaś w Kielcach kieruje Robert Drobnich – reżyser, absolwent Akademii Teatralnej w Białymstoku.
- W Teatrze Maska w Rzeszowie dyrektorem została Monika Szela – dotychczasowa aktorka teatru.
- Dyrektorem artystycznym Wrocławskiego Teatru Lalek został Jakub Krofta – czeski reżyser teatralny, dotychczasowy szef Teatru Drak w Hradec Králové, a dyrektorem naczelnym Janusz Jasiński – zastępca wcześniejszego szefa WTL Roberto Skolmowskiego.
- Od 30 września Karel Brožek nie pełni już funkcji zastępcy dyrektora ds. artystycznych w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora Ateneum w Katowicach.
- Od października Grzegorz Kwieciński pełni funkcję Wiceprezesa ds. promocji w Zarządzie Okręgu Łódzkiego Związku Polskich Artystów Plastyków.

Ida Hledíková

W marcu 2011 roku minęła 60. rocznica powstania teatru w Nitrze – funkcjonującego od 2009 roku pod nazwą Stary Teatr Karola Spišáka. Z tej okazji powstała swoista kronika teatru autorstwa Idy Hledíkové-

wej, będąca ważnym świadectwem istnienia jednego z najstarszych teatrów na Słowacji. Oprócz wykazu premier od początku istnienia teatru oraz rejestru wyjazdów zespołu na rozmaite festiwale, publikacja zawiera opisy ważnych spektakli wzbogacone licznymi fotografiami. Monografia podzielona jest na sześć rozdziałów, z których każdy dokumentuje jedną dekadę działalności teatru w Nitrze. Hledíková opisuje również twórców, którzy na przestrzeni lat zapisali się w historii teatru szczególnymi osiągnięciami. Wiele miejsca poświęca między innymi Janowi Romanovskiemu – wieloletniemu dyrektorowi teatru w Nitrze, kontynuatorowi myśli innego wielkiego lalkarza Sergieja Obrazcowa oraz Ondrejovi Spišákovi, który pracując dla teatru od lat 90. zniwelował barierę między sceną, a widowiskiem, otwierając tym samym teatr na szersze grono odbiorców sztuki.

Ida Hledíková w tytule monografii odwołuje się do spektaklu *Snívajte sami* z 1996 roku w reżyserii Ondreja Spišáka zainspirowanego historią barona Münchhausena. Niewiarygodne przygody tego niemieckiego żołnierza i awanturnika stanowią ciekawą metaforę teatru w Nitrze. Autorka zabiera swoich czytelników w niecodzienną podróż w głąb historii. Odkrywa dzieje Starego Divadla Karola Spišáka zapisane w powstających tu na przestrzeni lat spektaklach, które układają się w barwną i ciekawą opowieść – niemal tak bajeczną jak dziwne przypadki wspomnianego barona.